

WPLYNEŁO
Starostwo Powiatowe w Głogowie
Biuro Zdrowia, Polityki Społecznej
i Osób Niepełnosprawnych
Data: 14.05.2024
Podpis: [signature]

Załącznik do uchwały Nr... IV/22/2021
Rady Powiatu Głogowskiego
z dnia ... 20.06.2021

**PROGRAM PSYCHOLOGICZNO - TERAPEUTYCZNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
NA LATA 2024 - 2026
„PRZEMÓC PRZEMOC ”**

Głogów, kwiecień 2024

Spis treści

Wstęp.....	3
Cel strategiczny i cele szczegółowe	3
Założenia Programu	4
Struktura i tematyka Programu	6
Reguły uczestnictwa w Programie	7
Przewidywane efekty Programu.....	7
Monitoring i ewaluacja.....	8
Dokumentacja.....	8
Źródła finansowania.....	8

1. Wstęp

Realizując zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie opracowało Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 - 2026 „Przemóc Przemoc”, który ma na celu zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową jest zgodny z zapisami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Głogowskim na lata 2021 - 2025.

W celu zwiększenia skuteczności oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wskazana jest dalsza praca z niektórymi uczestnikami, osobami pozostającymi w bliskich relacjach z zainteresowanymi poprzez zwiększenie ilości godzin zajęć grupowych oraz wprowadzenie dodatkowych godzin indywidualnej pracy uczestnika ze specjalistami.

Przeciwdziałanie przemocy domowej obejmuje działania skierowane zarówno do osób doznających przemocy, jak i do osób stosujących przemoc domową. Skuteczność działań podejmowanych wobec rodziny, w której istnieje przemoc zależy w głównej mierze od wieloaspektowości i kompleksowości udzielanej pomocy.

2. Cel strategiczny i cele szczegółowe

Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową stanowi część systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Ma na celu uzyskanie przez uczestników niezbędnej wiedzy służącej zmianie destrukcyjnych dla rodziny zachowań na zachowania zgodne z ogólnie obowiązującymi normami.

Głównym celem Programu jest utrwalenie przez osoby stosujące przemoc zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych, a w konsekwencji zatrzymania przemocy domowej, poprawy funkcjonowania rodzin poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Celami szczegółowymi są:

- wzbudzanie motywacji do zmiany zachowania poprzez analizę przyczyn własnego postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań,
- utrwalenie wyuczonych, pozytywnych zmian u absolwentów grupy korekcyjno - edukacyjnej,
- zdobycie lub poszerzenie przez uczestników wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych,
- nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów w rodzinie,

- nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych: asertywności, empatii, rozpoznawania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych,
- poszerzanie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych,
- nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy,
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych, partnerskich,
- pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje rodzinne i sposobów przeciwdziałania,
- odkrywanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu.
- wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

3. Założenia Programu

- pomoc osobom stosującym przemoc w zaprzestaniu jej stosowania w relacjach z najbliższymi poprzez modyfikację myślenia i schematów poznawczych,
- rozwój i utrwalanie zachowań prospołecznych,
- dokonanie modyfikacji w obszarze schematów poznawczych, przekonań i myśli automatycznych związanych ze stosowaniem przemocy,
- utrwalanie motywacji do zmiany niszczących zachowań.

Adresatami Programu są: absolwenci programu korekcyjno - edukacyjnego, którzy potrzebują dalszej pracy nad utrwaleniem wprowadzonych zmian w zakresie radzenia sobie z agresją i złością, osoby będące w trakcie realizowania programu korekcyjno - edukacyjnego, wyrażające chęć pracy terapeutycznej nad własnymi schematami poznawczymi.

Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc skierowany jest do osób zagrożonych przemocą domową oraz osób doznających przemocy domowej.

Uczestnikami programu mogą być:

- osoby stosujące przemoc domową,
- świadkowie przemocy domowej,
- osoby, które nie uczestniczyły w programie korekcyjno - edukacyjnym, ale prezentują dużą świadomość i motywację do pracy nad korekcją/rozwojem własnego

funkcjonowania w relacjach rodzinnych, np. w wyniku innych kontaktów ze specjalistami (terapeutami, psychoterapeutami, i innymi),

- osoby, które uczestniczą/ukończyły program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową oraz ich najbliżsi (uczestnicy/ członkowie ich rodzin),
- osoby, w stosunku do których specjalista wykaże konieczność realizacji pogłębionych działań terapeutycznych,
- osoby, które chcą podjąć pracę terapeutyczną nad własnymi schematami poznawczymi związanymi ze stosowaniem i spostrzeganiem przemocy.

W Programie psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień. Uczestnictwa w Programie odmawia się:

- osobom w czynnym epizodzie psychotycznym, w stanie ciężkiej depresji, podczas nasilonego epizodu maniakalnego; osoby te w pierwszej kolejności wymagają leczenia farmakologicznego,
- osobom uzależnionym od alkoholu, środków psychoaktywnych z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień.

Program kierowany jest do osób z terenu Powiatu Głogowskiego i powiatów ościennych.

Forma spotkań:

- Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową prowadzi się w formie spotkań indywidualnych i grupowych.
- W trakcie Programu psychologiczno - terapeutycznego poszczególne formy spotkań mogą być stosowane przemiennie, tak aby w największym stopniu zindywidualizować i dostosować oddziaływania psychologiczno - terapeutyczne do potrzeb osób stosujących przemoc domową.

Formy pracy:

- ankiety diagnostyczne, testy psychologiczne, służące sformułowaniu, rozpoznania diagnostycznego,
- analiza zgromadzonej dokumentacji pod kątem rzeczywistych okoliczności skierowania do programu, określenia najgroźniejszych i typowych form oraz okoliczności stosowania przemocowych zachowań, cech osobistych istotnych dla pracy terapeutycznej,
- psychoedukacja w zakresie modelu poznawczo-behawioralnego, podstawowych założeń i zasad działania interwencji,

- praca terapeutyczna - w ramach zajęć indywidualnych, identyfikowanie przekonań kluczowych, pośredniczących, myśli automatycznych, schematów dotyczących stosowania przemocy, praca terapeutyczna nad umiejętnością oceny prawdziwości myśli automatycznych, podważaniem myśli automatycznych, zastępowaniem dysfunkcyjnych myśli myślami o charakterze funkcjonalnym,
- identyfikacja przekonań pośredniczących i kluczowych, kryjących się za zachowaniami przemocowymi,
- identyfikacja zniekształceń poznawczych dotyczących sytuacji przemocowych i spostrzegania samego siebie w tych sytuacjach,
- ćwiczenia umożliwiające zmianę wzorców zachowań,
- wypracowanie własnego planu działania zapobiegającego nawrotom zachowań przemocowych.

Zakłada się następujący harmonogram planowanych działań:

- rekrutacja uczestników chętnych do programu spośród absolwentów Programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową (grupa do 4 osób),
- realizacja zajęć grupowych programu psychologiczno - terapeutycznego,
- realizacja spotkań indywidualnych w ramach Programu,
- realizacja spotkań rodzinnych w ramach Programu (forma wsparcia uzależniona od indywidualnych potrzeb uczestników).

4. Struktura i tematyka Programu

Tematyka spotkań indywidualnych ukierunkowana będzie na osobiste problemy uczestników i uzależniona od indywidualnych potrzeb. Szczególny nacisk położony zostanie na najbardziej zaburzone obszary w funkcjonowaniu uczestnika. Występują następujące obszary oddziaływań terapeutycznych:

- relacje małżeńskie/partnerskie,
- relacje rodzinne,
- elementy Treningu Zastępowania Agresji,
- kształtowanie umiejętności psychospołecznych (asertywność, rozpoznawanie i wyrażanie potrzeb i uczuć, radzenie sobie ze stresem),
- mediacja.

Zakres tematyczny:

- jak zmotywować się do zmiany i utrzymać motywację?
- znaczenie indywidualnych zasobów w pozytywnej zmianie zachowania, spostrzegania oraz radzenia sobie ze stresem, analiza zasobów indywidualnych,
- elementy Treningu Kontroli Złości,
- jak mówić żeby inni mnie rozumieli - asertywność, otwarte wyrażanie uczuć i potrzeb.

5. Reguły uczestnictwa w programie

Warunkiem przyjęcia do Programu jest podpisanie kontraktu, w którym uczestnik zaakceptuje reguły uczestnictwa w Programie:

- wywiązywanie się wymogu dotyczącego obecności na zajęciach,
- nie stosowanie przemocy w kontaktach z członkami rodziny,
- poszanowanie zasady współżycia społecznego,
- wyrażenie zgody na badanie ewaluacyjne na zakończenie Programu i badania monitorujące w trakcie trwania Programu oraz po jego zakończeniu przez 3 lata.

Nie zastosowanie się do wyżej wymienionych reguł może spowodować wykluczenie osób z uczestnictwa w Programie.

Osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez Zespół Interdyscyplinarny do uczestnictwa w Programie ma obowiązek zgłosić się do uczestnictwa w Programie psychologiczno - terapeutycznym, dostarczyć grupie diagnostyczno - pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa, ukończyć Program i dostarczyć grupie diagnostyczno - pomocowej zaświadczenie o ukończeniu Programu.

6. Przewidywane efekty Programu

- wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz poprawa jakości życia rodziny uczestnika,
- zatrzymanie przekazywania przemocowych wzorców rozwiązywania problemów,
- uświadomienie uczestnikowi osobistej odpowiedzialności za zachowania wobec rodziny,
- wzrost kompetencji uczestników programu w zakresie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w związku i rodzinie,
- wzrost kompetencji uczestników w zakresie podejmowania działań zaradczych i interwencyjnych.

7. Monitoring i ewaluacja

- przeprowadzenie badania wśród uczestników zakwalifikowanych do Programu, dotyczącego ich postaw wobec przemocy, przed rozpoczęciem oraz po zakończeniu Programu,
- monitorowanie sytuacji rodzin osób stosujących przemoc domową poprzez informacje uzyskane z ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodzin bądź informacje uzyskane bezpośrednio od rodzin - dwukrotnie po zakończeniu Programu,
- współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi oraz innymi instytucjami, które zajmują się problematyką osób stosujących przemoc domową.

8. Dokumentacja

- lista obecności,
- zgoda uczestnika na kontakt z partnerami i instytucjami,
- ankiety,
- raporty,
- dokumentacja indywidualna: dane informacyjno - diagnostyczne, kontrakt, tematyka spotkań, karta pracy z klientem,
- korespondencja z urzędami i uczestnikami,
- inne dokumenty potwierdzające prowadzenie działań w ramach Programu.

9. Źródła finansowania

Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową będzie realizowane z budżetu państwa. W związku z powyższym planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie, a realizacja Programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych z budżetu państwa na ten cel. Przewiduje się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminach realizacji w celu zwiększenia efektywności założeń Programu.

D Y R E K T O R
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Głogowie
mgr Krystyna Piasecka-Olejniczak
Specjalista organizacji pomocy społecznej